

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG · ESBJERG · KØBENHAVN

Testcentret i Østerild – fejl eller fantastisk?

(Set fra miljøets synspunkt)

Thisted Gymnasium,
27. september kl. 12.30-13.30

Ivar Lyhne
Adjunkt, ph.d.
Det Danske Center for Miljøvurdering
Institut for Planlægning, Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG · ESBJERG · KØBENHAVN

Hvad ved jeg om Testcentret i Østerild?

Østerild del af forskning i miljøvurderinger og beslutningsprocesser

Deltog i borgermøder + dialog med myndigheder

Samarbejder med energisektoren

Østerild del af vores undervisning på
"By, Energi og Miljøplanlægning"

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG · ESBJERG · KØBENHAVN

Jeres mening

Hvor mange synes, Østerild er

Fantastisk

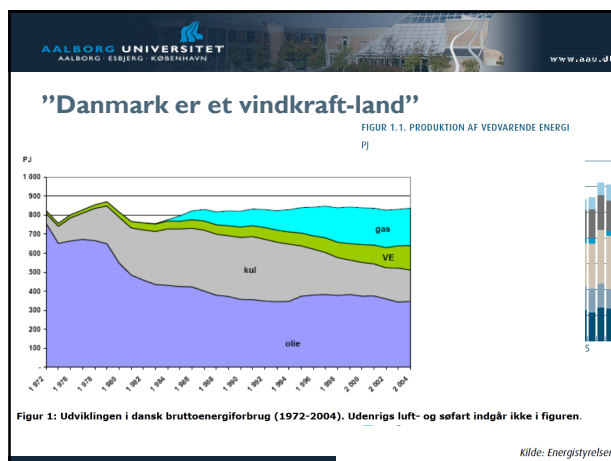
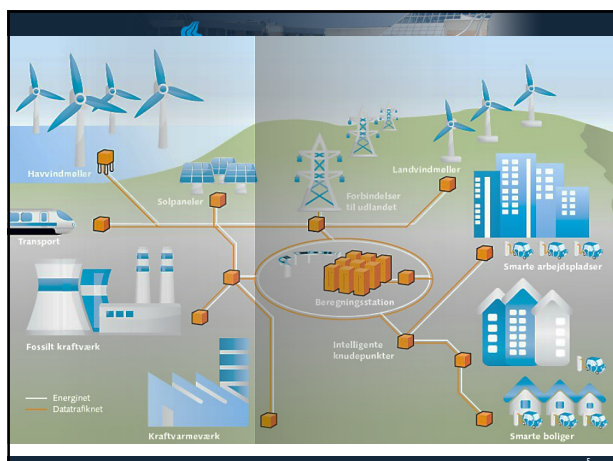
Fejl

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG · ESBJERG · KØBENHAVN

Energipolitik

Dansk energipolitik
2020: 50 % el dækket af vindkraft
2050: 100 % vedvarende energi i energi- og transportsektorerne

- Vind har en fremtrædende plads i politikken

Vindkraft er vigtigt, derfor testcenter!

Men var testcentret i Østerild fejl eller fantastisk?

Første indskud: Det kommer an på hvem du spørger

Andet indskud: Det mest anerkendte normative grundlag at vurdere på er "bæredygtighed"

7

Bæredygtighed

Brundtlandrapporten 'Vores fælles fremtid'

"En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare"

- 1 **Behov vs. økosystemets bæreevne**
- både intergeneration + intrageneration
- 2 **Århuskonventionen:** For at leve op til denne forpligtelse, skal alle have ret til at deltage i beslutningsprocesser
- 3 **Forsigtighedsprincippet:** Politik skal baseres på forsigtighedsprincippet (Maastricht traktaten)

8

Bæredygtighed og testcentret

Afvejninger

- Behov vs. økosystem
- Samfundsformål vs lokale påvirkninger

Hvordan afvejer man det?

- Politik (niveauer)
- Plansystemet
- Miljøvurderinger

Pres fra vindmølleindustrien → Økonomiudvalgets beslutning om at lave testcenter ved lov → BLST screening for arealer og gennemgang der peger på Østerild → Økonomiudvalgets beslutning om at arbejde for Østerild

Inddragelse

Idéfase (VVM) → Høring af VVM og lovforslag → Folketingets diskussion og beslutning

9

P4 Midt & Vest

19. feb. 2010 07:23 Thisted

Modstand mod testcenter for

Borgermøderne om et planlagt testcenter i Østerild i Thy har været pinlige og uværdige, mener flere af de lokale beboere.

Foto: Anders Davidsen

Skrivet af: [Björten, Børnholdt](#)

Pinlige borgermøder om testcenter

19. feb. 2010 07:23 Thisted

- Pinlige, uværdige og ringe.

Sådan betegner flere lokale beboere omkring Østerild i Thy de borgermøder, der har været afholdt om det planlagte testcenter for havvindmøller.

- Tilhængerne af testcentret burde ikke tage ordet. Sådan var stemningen, siger Nils Ole Dalsgaard fra Østerild og Omegns Borgereforening.

- Som lodsejer i området har jeg intet fået ud af møderne, siger landmand Karl Christian Thøgersen.

Send eller anbefal link

Arbejdet
Facebook
Google
Messenger
Twitter
Email
Flere muligheder...

Lyd

Pinlige borgermøder om testcenter (03:58)

Lokale beboere, kommerhøjere og andre var at give deres mening til kende over for blandt minister Troels Lund Poulsen.

De overvejende om bekymring for konsekvenserne og frygt for gener fra de store vindmøller.

Et mødet var præget af en dårlig stemning, og mange af de fremmødte borgere.

tvivlede borgmester i Thisted Kommune, Lene Jensen på, om det nogensinde vil lykkes at få nogen til at acceptere de store vindmøller.

10

Placering - aktører

"På baggrund af de overordnede udvælgelseskriterier har Miljøministeriet ved By- og Landskabsstyrelsen screenet hele landet, og sammen med Vindmølleindustrien og Risø DTU gennemgået potentielle områder i Danmark."

11

Placering - kriterier

"Du får svar som du spørger"

- "Et område med gode vindforhold, dvs. en middelhøj på minimum 300 m, og en udstrækning på tværs af fremherskende vindretninger"
- Et område, som ikke er udpeget som EF-tilslutningsområde
- Et område hvor der er mere end 1000 meter til nærmeste bebo.

"... skrevet facit og så har de hele tiden arbejdet med at få sammenstykket nogle regnestykker, der skulle ende med det facit" (Miljøordfører i Folketinget)

"Østerild Klitplantage [er] vurderet at være det eneste reelle forslag til placering af et nyt nationalt testcenter for vindmøller." (VVM)

12

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN www.aau.dk

Østerild giver Danmark konkurrencefordele

FEJL ELLER FANTASTISK?

13

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN www.aau.dk

Argumenter og manipulation

Facts frembringes til at fremme bestemte interesser

Facts fortolkes på en måde der fremmer bestemte interesser

"Genskabelsen af udstrakte arealer med klithede må i sig selv vurderes som en værdifuld mulighed for dansk naturforvaltning." (VVM, s. 12)

VVM-rapport
Nationalt testcenter
for vindmøller ved Østerild

14

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN www.aau.dk

Manipulation eller blot fortolkning?

Naturstyrelsens folder fra 2008

"I Østerild Klitplantage finder du både de store vidder og den stille idyl. Plantagen er karakteriseret ved sin store variation, men også ved de mange tilbud til skovgæsten"

I VVM i 2010

"Østerild Klitplantage fremstår i dag som et stort, relativt ensartet og lukket skovområde. Hovedindtrykket er en nåletræsplantage..."

15

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN www.aau.dk

Fantastisk?

(set fra miljøets synspunkt)

"Først og fremmest er vindkraft, som beskrevet ovenfor, en vigtig faktor i omstillingen af energiforsyningen i en bæredygtig og CO2-fri retning."

- Potentielt redde arter, naturtyper og menneskeliv på globalt plan

"Genskabelsen af udstrakte arealer med klithede må i sig selv vurderes som en værdifuld mulighed for dansk naturforvaltning."

16

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN www.aau.dk

Fejl?

(set fra miljøets synspunkt)

Pres på:

- Lokalt dyreliv
 - kronhjorte, natteravn
- Globalt dyreliv
 - Bilag IV arter + rødliste-arter
- Skovareal – 450 ha (fredsskov)
- Lokalbefolkning - ro (lyd + aktivitet), adgang

Usikkerhed:

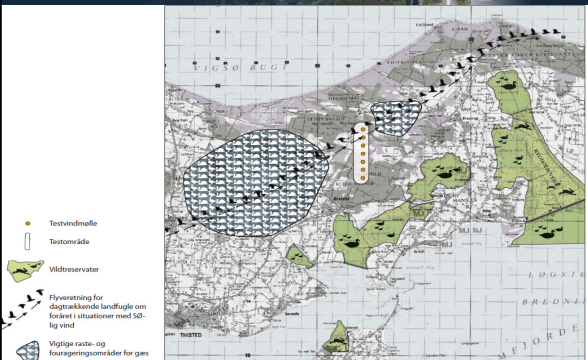
- havørne: "Der savnes eksakt viden om faren for kollisioner"
- dagtrækkende fugle: "Der foreligger dog ikke specifik viden"
- lavfrekvent støj

Damflagermus, Vandflagermus, Langøret flagermus, Birkemus, Stor Vandsalamander, Markfrøen, Spidssnudet frø, Strandtudse

VVM, s. 72

17

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN www.aau.dk

Testvindmølle, Testområde, Vildtreservat, Flyveretning for dagtrækkende landfugle om foråret i situationer med SØ-lig vind, Vigtige rast- og foragerområder for gæs og svaner

Fugle- og dyrelivsinventar M3 1:50.000
København Miljøcenter og Naturstyrelsen, Københavns Kommune

85

18

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN

www.aau.dk

Testcentret og meninger

	Positiv over placering	Negativ over placering
Positiv over for behov	Fantastisk! Teknologisk udvikling og arbejdspladser sikret - og værdsat natur genoprettes	Fint. Teknologisk udvikling og arbejdspladser sikret - men skulle være på landbrugsjord
Negativ over for behov	Ok. Industrien må selv sørge for deres testcenter - men fint at genoprette værdsat natur	Fejl! Industrien må selv sørge for deres testcenter. Havmøller bør testes på havet.

19

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN

www.aau.dk

Testcentret og meninger

Positiv over placering

Negativ over placering

Positiv over for behov

Negativ over for behov

Østerild: Fæld skoven og drop møllerne

NATIONALTESTCENTER.DK

20

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN

www.aau.dk

Testcentret – er det bæredygtigt?

- Behov vs. økosystemets bæreevne
- både intergeneration + intrageneration

Øge global bæredygtighed
Reduce lokal bæredygtighed
- Århuskonventionen: For at leve op til denne forpligtelse, skal alle have ret til at deltage i beslutningsprocesser

Fejl
- Forsigtighedsprincip: Politik skal baseres på forsigtighedsprincippet (Maastricht traktaten)

Negligeret

21

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN

www.aau.dk

Jeres mening?

Hvor mange af jer (tør sige, at I) har ændret mening?

- fra fejl til fantastisk
- fra fantastisk til fejl

- hvor mange er blevet mere i tvivl om, hvad I skal mene?
- hvor mange er blevet mere sikre?

22

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN

www.aau.dk

Det kunne have været så godt...

Et testcenter er fantastisk...

... men blev her en fejl set fra miljøets synspunkt

- fordi beslutningsprocessen var lukket og forhasstet
- pga. placeringen i naturområde (trods 'genskabelse')
- pga. udformningen (skulle være trinvis)

Skaden er sket, så det vigtigste er, at tage ved lære!

Efter fjerde udbudsrunde: To pladser stadig tomme i Østerild

For tredje gang med ØSTVindmøllekonkurrencen, at der ikke er interesse for de sidste to testpladser i Østerild.

17.05.2014 kl. 11:13

Udbydere har været i Østerild i 11 dage, og der er ingen interesse for de sidste to testpladser i Østerild.

Udbydere har været i Østerild i 11 dage, og der er ingen interesse for de sidste to testpladser i Østerild.

Udbydere har været i Østerild i 11 dage, og der er ingen interesse for de sidste to testpladser i Østerild.

Østerild vindmølle

23

AALBORG UNIVERSITET
AALBORG ESBJERG KØBENHAVN

www.aau.dk

Bæredygtighed i Thy

Bæredygtighed er komplekst:

Global bæredygtighed er ikke nødvendigvis lokal bæredygtighed

- Testcenter i Østerild

Lokal bæredygtighed er ikke nødvendigvis global bæredygtighed

- Energibesparelser?
- Solceller?
- Elbiler?
- Mere skovareal?

24

SPØRGSMÅL ELLER KOMMENTARER?

Hvis du vil vide mere:

Om Østerild: Betænkninger fra Folketingets Miljø og Planlægningsudvalg
(www.retsinformation.dk)

Det Danske Center for Miljøvurdering - www.dcea.dk
Uddannelsen i By, Energi og Miljøplanlægning - www.byenergimiljo.aau.dk/